

ΕΠΙΣΤΗΜΗ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ Γ'.
ΑΡΙΘ. 36

Ἐν Πειραιεὶ Ἀπρίλιος
1886

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Δ. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συμπληροῦντες διὰ τοῦ παρόντος φυλλαδίου τὸν τρίτον τόμον τοῦ «Ἀπόλλωνος», τὴν ἔκδοσιν τοῦ ὅποιοι προ τριῶν ἤδη ἐτῶν ἐπεχειρήσαμεν ἐν μέσῳ τοῦ ἄλλου καὶ τῆς βαθείας ἐδύνης, ὑφ' ἧς ἀπὸ τοσοῦτων ἐτῶν σκληρᾷ μοίρᾳ κατατρυχώμεθα, ἐκφράζομεν τὴν ἐγκάρδιον εὐγνωμοσύνην ἡμῶν τοῖς Μίαν εὐγενῶς καὶ πάνυ συμπαθῶς χορηγησαμένοις καὶ πυρεξαμένοις τὴν πολύτιμον αὐτῶν σύμπραξιν καὶ ὑποστήριξιν πρὸς ἐντελῆ ἐπίτευξιν καὶ εὐόδωσιν τοῦ πολυμόχθου καὶ δυσχερεστάτου ἡμῶν ἔργου.

Καὶ εἶπε μὲν ἀληθὲς δυστυχῶς ὅτι ἐν τῇ διαρῦσει τοῦ συμπληρωθέντος τρίτου τούτου ἔτους δὲν εὕρομεν τὸ στάδιον εὐαρθὲς καὶ εὐόλισθον καὶ οἷον ἠλίπισαμεν ὅτε κατὰ τὸν παρελθόντα Μάιον ἐποιήσαμεθα ἔραρξιν τῆς ἐπὶ τὰ πρόσω πορείας ἡμῶν ἀλλὰ τῆς ὑσπλιγγος ἀπαξ καταπεσοῦσης δὲν ἠδυνάμεθα νὰ πράξωμεν ἄλλως καὶ πιστοὶ εἰς ἡν ἐτάχθημεν θέσιν ἐχωρήσαμεν εὐθαρσεῖς, πιστῶς καὶ ἀπαρεγκλήτως ἐπιτελοῦντες τὸ ὑψηλὸν ἡμῶν καθήκον, καὶ τὰς πρὸς ὑμᾶς ὑποσχέσεις κατὰ γράμμα, ἀντιτάξαντες πρὸς ἀπάσας τὰς περιπετείας καὶ τὰς δυσχερεῖς περιστάσεις ὑπερανθρώπων προσπαθείας καὶ ἀπεριγράπτους ἀγῶνας ἕως οὗ φθάσωμεν εὐπρόσωποι εἰς τὸ τέρμα τῆς ετησίου ἡμῶν σταδιοδρομίας.

Πολλοὶ δυστυχῶς ὑπῆρξαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο οἱ μοὶ ἀποδόντες τὴν δικαίαν ἐκτίμησιν τοῖς ὑφ' ἡμῶν καταβληθεῖσι μόχθοις καὶ οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ἕνεκα τῶν πολεμικῶν τῆς πατρίδος μας περιστάσεων οὕτω προσερχθέντες, ἥσσοινα ὑπέχουσι τὴν εὐθύνην, ἐκεῖνοι ὅμως οἵτινες ἐν ἡσυχίᾳ καὶ Μίαν γαλήνῳς ἔχοντες προὔτιμησαν νὰ φανῶσι πρὸς ἡμᾶς ἐπιζήμιοι ἢ ν' ἀποστείλλωσιν ἡμῖν τὴν εὐτελεστάτην ἄλλως τε καὶ γλίσχρον συνδρομὴν αὐτῶν καὶ ἐτι λαμβάνοντες κατὰ μῆνα τὸ Περιδικὸν ἡμῶν, οὗτοι ἀναντιλέκτως εἶνε ἄξιοι θαυμασμοῦ, καθύσον ὄφειλον νὰ σκεφθῶσι πρὸς στιγμὴν, ὅτι δυστυχῆς νέος ἄξιος πολλῶ κρείττονος τύχης καταβάλλει τηλικούτους κόπους καὶ μόχθους, ὑφιστάμενος μυριάς πικρίας καὶ τάλαιπωρίας ἵνα πιστῶς ἐπιτελέσῃ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ ἀπέναντι τῶν διὰ τῆς ἑαυτῶν ὑπογραφῆς ὑποσχεθέντων συμπαθῆ ἀρωγῆν καὶ φιλόμουσον ὑποστήριξιν, ἐν τούτοις ἀδιαφορίαν τῇ ἀδιαφορίᾳ ἐκείνων ἀντιτίσσοντες ἀκολουθήσαμεν τὸν δρόμον ἡμῶν ἀντιλοῦντες ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐλπίδα καὶ θάρρος ἐκ τῆς εὐγενοῦς συμπράξεως τῶν χορηγησαμένων ἡμῖν Μίαν φιλοτίμως τὴν πνευματικὴν αὐτῶν σύμπραξιν, ἐν οἷς διακρίνονται οἱ πρυνταεῖς τῶν παρ' ἡμῖν λογογράφων ἱεροφάνται κλειροὶ ἐν τοῖς γράμμασι καὶ πρὸς τούτοις δοκιμώτατοι καὶ ἐνέλιπιδες κάλαμοι. Οὐχ ἥττον δὲ καὶ ἐν πολλοῖς ὑπὸ τῶν παρασχόντων ἡμῖν τὴν ἐκθυμὸν καὶ συμπαθεστάτην αὐτῶν ὑποστήριξιν διὰ τῆς σπονδαίας ἐπανξήσεως συνδρομητῶν φιλομού-

σων ἐνεθαρρύνθημεν καὶ δὴ ἐν ἀπωτάταις χώραις, ἐν αἷς ἡ ἀνάγκη τῶν πνευματικῶν προιόντων τῆς δυστήνου ἀλλ' εὐκλεοῦς ἡμῶν πατρίδος ἀναρριπίζει τὸ αἶσθημα καὶ ἀναμνησθεῖται ἡμερῶν ἀγαθῶν τοῦθ' ὅπερ ὁ πρότιτος καὶ λερώτατος σκοπὸς ἐστὶ τοῦ «'Απόλλωνος» ἐφ' ᾧ καὶ ἐκφράζομεν τοὺς ἐριτίμους τούτους καὶ συμπαθεστάτους ὑποστηρικταὶς τῆν ἐνθερμον ἡμῶν εὐγνωμοσύνην.

Ἐπίσης δημοσίᾳ ἐκφράζομεν τὰς εὐγνώμονας ἡμῶν εὐχαριστίας, καὶ πρὸς τοὺς κκ. διευθυντὰς καὶ ἐκδότας τῶν φιλολογικῶν καὶ ἐθνολογικῶν συγγραμμάτων καὶ ἐφημερίδων, οἵτινες ἐν τοῖς δεύτεροις τοῖς ἐπ' αὐτῶν δημοσιευμένοις περὶ τῆς κινήσεως τῆς παρ' ἡμῶν φιλολογίας ἀείποτε μετ' ἰδιαίτερον ἐνδιαφέροντος εὐφρόνως ἐποιήσαντο μνείας περὶ τοῦ «'Απόλλωνος» καὶ εὐκρινῶς συνεχάρησαν ἡμῶν δι' οὗς ὁπότες ὑπερφυστικούς, ὡς ἐκ τῆς συμφορᾶς μας καταβάλλομεν, ἐν τῷ εὐγενεῖ τῶν γραμμάτων ἀγῶνι. Οὐχ ἦτον τὰς ἡμετέρας χάριτας ὁμολογοῦμεν καὶ τοὺς ἀναδημοσιεύσαντες ἐν τοῖς δημοσιογραφικοῖς αὐτῶν ὄργανοις πολλὰς τῶν ἐν τῷ «'Απόλλωνι» δημοσιευθειῶν διατριβῶν, καὶ πρὸς τοὺς εὐαρεστηθέντας νὰ μεταγλωττίσωσι ἐνια τῶν ἡμετέρων ποιημάτων εἰς τὰς ἐαυτῶν διαλέκτους.

ὑπὸ τοιοῦτους οἰωνοὺς ἀδιστακτικῶς προβαίνομεν εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ἔργου ἡμῶν ὑπὲρ οὗ ψυχῆ τε καὶ σώματι ἀφιερῶθημεν ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι οὐ παύσεται διαχέων ἐν τῇ σκοτίᾳ ἡμῶν τὰς τηλεφανεῖς καὶ βαλσαμώδεις μαρμαρυγὰς αὐτοῦ ὁ θεὸς τῆς φιλίας ἀστήρ, καὶ ἡ αἰγλή τῆς ἐνθερμότητος τῶν φιλοφρονησῶν οὐ παύσεται φωτίζουσα τὸν ἀτέμνονα καὶ τρικυμιώδη πλοῦν τῆς φιλολογικῆς ἡμῶν ὁλκάδος.

Τὸ πρόγραμμα τῆς πορείας ἡμῶν ἐστὶ τὸ αὐτὸ συμπληροῦντες τὰς ὑπὸ τῆς πείρας ὑποδειχθείσας ἡμῶν ἐλλείψεις ἐπιχαλούμενοι ἐπὶ τούτῳ τὴν ἀντίληψιν τῆς θείας Προνοίας καὶ ἔχομεν δι' ἐλπίδος ὅτι ὀψέποτε εὐλίμενοι γινόμενοι θὰ ἀναφωνήσωμεν καὶ ἡμεῖς, ὁ ἐπιμένων νικᾷ καὶ ἡ ὑπομονὴ οὐκ ἀπαλλάσσεται εἰς τέλος.

Ἐρωσθε
ΔΗΜ. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΧΙΛΛΕΡΟΥ ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ
ΥΠΟ

Γ. Κ. ΣΤΡΑΤΗΓΗ

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον)

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. ΚΑΡΟΛΟΣ.

(ὁ Μαρκήσιος Πόζας καὶ ἡ Μαρκεσία Μονδεκάρ
ἐξαφανίζονται πρὸς τὸ βάθος).

ΚΑΡΟΛ. (βριπτόμενος πρὸ τῶν ποδῶν τῆς βασιλίσσης). Τέλος ἡ στιγμή ἐκείνη ἦλθε καὶ ὁ Κάρολος τολμᾷ τὴν φίλην ταύτην χεῖρα νὰ προσψαύσῃ!...

ΒΑΣΙΑ. Πῶς;

Ἄποιο βῆμα! ποῖα ἀξιοποῖνος, ποῖα θρασεῖα ἐκπληξίς! Ἐγέρθητε! θὰ ἀποκαλυφθῶμεν. Ἡ ἐμὴ Αὐλή εἶναι ἐδῶ πλησίον.

ΚΑΡΟΛ. Δὲν ἐγείρομαι!
Ἐνταῦθα θέλω πάντοτε γονυκλινῆς νὰ μένω. Ἐδῶ θέλω ὡς μαργαρευθεὶς νὰ κείμαι, βίξω εἰς ἐδῶ...

ΒΑΣΙΑ. Μαίνόμενε,
πρὸς ποῖαν τόλμην σὰς ὠθεῖ ἡ χάρις μου; Πῶς; ἀγνοεῖτε, ὅτι πρὸς τὴν ἀνασσαν πρὸς τὴν μητέρα σας εὐθύνεται αὐτὴ ἡ τόλμηρά σας γλώσσα; Δὲν γνωρίζετε ὅτι ἐγώ, ἐγὼ αὐτὴ τῷ βασιλεῖ περὶ αὐτῆς ἐδῶ τῆς ἐπιθέσεως.....

ΚΑΡΟΛ. Καὶ ὅτι θ' ἀποθάνω! Ἄς με σύρσω ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸ ἰκρίωμα. Μιᾶς στιγμῆς ζωῆς ἐν Παραδείσῳ πληρωμῇ ἀδρᾶ δὲν εἶν' ὁ θάνατος.

ΒΑΣΙΑ. Κ' ἡ ἀνασσα;...

ΚΑΡΟΛ. (ἐγερόμενος).
Θεε, θεε, πηγαίνω... Σὰς ἀφίνω, ναι! Νὰ ὑπακούσω δὲν ὀφείλω, ἀφ' οὗ σεῖς τὸ ἀπαιτεῖτε: Μητέρα, μητέρα! Τί φρικτὰ ποῦ παίζετε μαζὺ μου! ἐν σας νεῦμα ἐν, ἡμισυ βλέμμα, φθόγγος ἐξερχόμενος τοῦ στόματός σας διατάσσει με νὰ ζῶ καὶ νὰ ποθνήσκω. Τί ποθεῖτε νὰ συμβῇ; Τί νὰ ὑπάρχη δύναται ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Φοίβου, ὅπερ νὰ μὴ σπεύσω εἰς ὑμᾶς νὰ θυσιάσω, εἰάν σεῖς τὸ θέλετε;

ΒΑΣΙΑ. Μακρὰν!
ΚΑΡΟΛ. Θεε!

ΒΑΣΙΑ. Τὸ μόνον, Κάρολε δι' εἰ, Μὲ δάκρυα Σὰς ἐξορκίζω, φύγετε! πρὶν ἢ αὐτὴ μου πρὶν ἢ δεσμοφύλαξ μου μαζὺ μᾶς εὐρουν καὶ τὸ μέγα ἄγγελμα εἰς τοῦ πατρὸς σας φέρουσι τὸ οὐς.

ΚΑΡΟΛ. Ἐδῶ τὴν μοῖρὰν μου προσμένω. Ἐστω ἡ ζωὴ ἢ ὁ θάνατος. Πῶς; Πάσας τὰς ἐλπίδας μου ἀνέβαλον λοιπὸν εἰς τὴν στιγμὴν αὐτὴν, ἥτις ὑμᾶς χωρὶς μαρτύρων μοὶ δωρεῖ, ὅπως μὲ ἀπατήσῃ ἐν τῷ τέρατι ἄλογος τρόμος. Ὁχι, ἀνασσα, ἡ γῆ ἑκατοντάκις, χιλιᾶκις δύναται πέραν τῶν πόλων νὰ στραφῇ, πρὶν ἢ ἡ εὐνοια τῆς τύχης ἐπαναληφθῇ.

ΒΑΣΙΑ. Καὶ οὐτε πρέπει αἰωνίως, δύσμοιρε, νὰ ἐπανεέλθῃ. Τί ζητεῖτε ἀπ' ἐμοῦ;

ΚΑΡΟΛ. Ὡ ἀνασσα, ὅτι ἐγὼ ἐπάλαισα ὅπως οὐδεὶς ἐπάλαισέ ποτε θνητός, ἔστω μοι μάρτυς ὁ Θεός. Βασιλίσσα, εἰς μάτην! Ὁ ἠρωϊσμός μου τέθηκε! Καὶ καταρρέω.

ΒΑΣΙΑ. Μὴ προστίθετε οὐδέν!
Χάριν τῆς ἡσυχίας μου!

ΚΑΡΟΛ. Εἰσθε ἐμὴ.
Πρὸ σύμπαντος τοῦ κόσμου μοὶ ἐδόθητε ὑπὸ μεγάλων δύο θρόνων. Οὐρανὸς ὑμᾶς καὶ φύσις ἀγνωρίσαν ἐμὴν! Κ' ὁ Φίλιππος; ὁ Φίλιππος σὰς ἤρπασε...

ΒΑΣΙΑ. Εἶναι πατὴρ σας!

ΚΑΡΟΛ. Σύζυγός σας!
ΒΑΣΙΑ. Κ' εἰς ὑμᾶς δίδει τὸ μέγιστον βασιλεῖον τῆς γῆς κληρονομίαν.

ΚΑΡΟΛ. Καὶ ὑμᾶς μητέρα μου!
ΒΑΣΙΑ. Θεε μεγάλε! μαίνεσθε!

ΚΑΡΟΛ. Μὴ ἄραγε αὐτὸς γνωρίζει πόσον εἶναι πλούσιος; Ἐχει καρδίαν τρυφερὰν νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἰδικὴν σας; Δὲν μεμψιμοιρῶ, οὐχί! νὰ λησμονήσω θέλω, πόσον ἤθελον εἶσθαι ἀρρήτως εὐτυχῆς με σέ. Ἀρκεῖ Αὐτὸς νὰ ἦτο εὐτυχῆς, ἀλλὰ δὲν εἶναι. Τοῦτο, εἶναι βάσανος κολάσεως. Δὲν εἶναι καὶ οὐδέποτε θὰ ἦναι. Τὸν παράδεισόν μου ἤρπασας ὅπως τὸν ἐκρίζωσας, εἰς τοῦ ἀνακτος Φιλίππου τοὺς βραχίονας.

ΒΑΣΙΑ. Ἄπαισιος
ἰδέα!

ΚΑΡΟΛ. Ὡ! γνωρίζω, τίς ὁ αἴτιος τοῦ γάμου ὑμῶν τούτου; καὶ πῶς δύναται ὁ Φίλιππος νὰ ἀγαπᾷ, γνωρίζω. Τίς, τίς εἰσθε εἰς τὸ κράτος τοῦτο; Ἐξέπετε! Ἄνασσα μήπως; Πῶποτε. Πῶς δύναται οἱ Ἄλβα ἐκεῖ ὅπου ὑμᾶς ἄρχετε νὰ παγγονίζου, πῶς ἠδύνατο διὰ τὴν πίστιν των αἱ Φλάνδραι νὰ αἰμάσσωσι; Πῶς; ἢ μὴ εἰσθε τοῦ Φιλίππου σύζυγος; Ἄδύνατον νὰ τὸ πιστεύσω. Ἡ γυνὴ κατέχει τὴν καρδίαν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. Καὶ τίς κατέχει τὴν καρδίαν του;

ΒΑΣΙΑ. Καὶ τίς
Σὰς εἶπεν ὅτ' εἰς τοῦ Φιλίππου τὸ πλευρόν ἄξιος θρήνου μόνον εἶν' ὁ κληρὸς μου;

ΚΑΡΟΛ. Τὸ λέγει ἡ καρδία μου, ἥτις μὲ πῦρ αἰσθάνεται, ὅποσον παρὰ τὸ ἐμὸν πλευρόν, θὰ ἦτο οὗτος φθόνος ἄξιος.

ΒΑΣΙΑ. Μάταιε ἀνερ! ἂν τὸ ἐναντίον πλὴν μοὶ λέγει ἡ καρδία μου, ἂν ἡ σεπτὴ τοῦ δὸν Φιλίππου τρυφερότης κ' ἡ βωδὴ τοῦ ἐρωτός του γλώσσα μυχαίτερον πολὺ μὲ συγκινοῦσιν ἢ ἡ τολμηρὰ τοῦ ἀλαζόνος τέκνου του εὐφράδεια; Ἐν ἐνός πρεσβύτου ἡ ἐκτίμησις ἢ ἔλλογος.....

ΚΑΡΟΛ. Τότε!... ἀλλάσσει... Τότε... Ναί. Τότε συγγνώμη!.. δὲν ἐγνώριζον αὐτὸ... ἠγνόουν ὅτ' ἐράσθε σεῖς τοῦ ἀνακτος.

ΒΑΣΙΑ. Νὰ τὸν τιμῶ, εὐχὴ μου εἶναι καὶ χαρὰ.

ΚΑΡΟΛ. Δὲν ἠγαπήσατε ποτέ;
ΒΑΣΙΑ. Παράδοξος ἐρώτησις!

ΚΑΡΟΛ. Δὲν ἠγαπήσατε ποτέ;

ΒΑΣΙΑ. Δὲν ἐρῶ πλέον.

ΚΑΡΟΛ. Ἐπειδὴ ὁ ὄρκος σας, καὶ ἡ καρδία τὸ ἀπαγορεύουσι;

ΒΑΣΙΑ. Ἀφήσατέ με, πρίγκηψ καὶ μὴ ἔλθῃτε ποτὲ εἰς παρομοίαν συνδιάλεξιν.

ΚΑΡΟΛ. Διότι ἡ καρδία σας, ὁ ὄρκος σας τ' ἀπαγορεύουν;

ΒΑΣΙΑ. Ἐπειδὴ καθῆκόν μου...

πρὸς τί, πρὸς τί, ὦ δύστηνε, ὁ θλιβερός αὐτὸς τοῦ πεπωμένου διαμελισμὸς, εἰς ὅν νὰ ὑπακούωμεν ὀφείλομεν;

ΚΑΡΟΛ. Ὀφείλομεν; λοιπὸν νὰ ὑπακούωμεν ὀφείλομεν;

ΒΑΣΙΑ. Πῶς; οὗτος ὁ ἐπίσημος τόνος σας τί σημαίνει;

ΚΑΡΟΛ. Πώς ὁ Κάρολος
δὲν θέλει νὰ ὀφείλῃ, ὅπου δύναται
νὰ θέλῃ, πῶς ὁ Κάρολος δὲν ἔννοεῖ
ὁ εἰς τὸ Κράτος τοῦτο δυστυχέστατος
νὰ μένῃ, ἐὰν μόνον ἡ ἀνατροπὴ
ἀρκεῖ τῶν νόμων, ὅπως εὐτυχέστατος
γενῆ.

ΒΑΣΙΑ. Σὰς ἔννοω; ἔτι ἐλπίζετε
τολμάτε νὰ ἐλπίζητε, ὅταν τὸ πᾶν
τὸ πᾶν ἀπώλετο

ΚΑΡΟΛ. Οὐδὲν ἀπολωλός
ὑπολαμβάνω ἢ τοὺς τεθνεώτας.

ΒΑΣΙΑ. Ἐλπίζετ' ἔτι ἐπὶ τὴν μητέρα σας;
(Βλέπει αὐτὸν παρατεταμένως καὶ ἐπιτακτικῶς εἶτα ἀξιο-
πρεπῶς καὶ σοβαρῶς).
Διατί ὄχι; ὦ, ὁ νέος βασιλεὺς
δύναται πλέον... δύναται τὰ νόμιμα
νὰ ρίψῃ τοῦ θανόντος λείαν τῷ πυρὶ.
Τὰ γάλατά του νὰ κρημνίσῃ δύναται.
Δύναται ἔτι, τί θὰ τὸν ἐκώλυε,
καὶ τὴν μοιρίαν ἔτι πλέον τοῦ νεκροῦ
ἐκ τοῦ κοιμητηρίου τοῦ Ἐσκοριάλ
νὰ περιφέρῃ ἐξω εἰς τὸν ἥλιον,
τὴν δὲ ἱεροσυληθεϊσάν του σποδὸν
καὶ εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους νὰ σκορπῇ...
Καὶ τέλος ὅπως θέσῃ τέρμα ἄξιον...

ΚΑΡΟΛ. Μὴ τελειώσης πρὸς Θεοῦ!..

ΒΑΣΙΑ. Καὶ ἔπειτα
ἀκόμη τὴν μητέρα του νὰ νυμφευθῇ.

ΚΑΡΟΛ. Γιὰ κατηραμένε! (Ἰσταται ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἄφωνος καὶ
ἀκίνητος).

Ναί! Τετέλεστα!

Ἦδη τὸ πᾶν τετέλεστα! Αἰσθάνομαι
σαφῶς καὶ δικυῶς, ὅτι αἰώνια,
αἰώνια νὰ μένῃ ὄφειλε θολόν!
Διαπαντὸς σ' ἀπώλεσα... σ' ἀπώλεσα,
σ' ἀπώλεσα... Ὁ κύβος ἦδη ἔπεσε.
Σ' ἀπώλεσα, ὦ! εἰς τὸ αἶσθημα αὐτὸ
εἶναι ὁ Ἄδης... Ἄδης κ' εἰς τὸ ἔτερον
νὰ σ' ἀποκτήσω! Οἴμοι! δὲν τὸ ἔννοω!
καὶ ἤρχισαν νὰ θραύονται τὰ νεῦρά μου

ΒΑΣΙΑ. Ὡ δυστυχῆ καὶ προσφιλῆ μου Κάρολε,
αἰσθάνομαι, αἰσθάνομαι τὴν ἄρρητον
αὐτὴν ὀδύνην, ἣτις εἰς τὸ στῆθος σου
λυσσᾷ. Ὅπως ὁ ἔρως σου, εἶν' ἄπειρον
καὶ τ' ἄλγος σου! Πλὴν ἄπειρος ὅπως αὐτὸ
ἔσται ἡ δόξα, ὅτι τὸ ἐνίκησας.
Νικᾷ αὐτό, ὦ νέε ἦρω. Ἡ τιμὴ
ἔσται ἄξια τοῦ ἐξόχου μαχητοῦ,
τοῦ νεανίου εἶν' ἄξια τοῦ κλεινοῦ,

ἐν τῇ καρδίᾳ οὐτινος ἡ ἀρετὴ
τόσων προγόνων ἡγεμονικῶν οἰκεῖ.
Θάρρει, γενναῖε πρίγκηψ μου. Ὁ ἔγγονος
Καρόλου τοῦ μεγάλου ἄρχεται θερμῶς
νὰ μάχητ' ἐκεῖ ὅπου ἕτεροι θνητῶν
υἱοὶ ἀψύχως τελειοῦσιν.

ΚΑΡΟΛ. Ἄργα
πολύ, Θεέ μου! εἶν' ἄργα πολὺ.

ΒΑΣΙΑ. Ἄνῆρ
νὰ ἦσαι; Πόσον Κάρολε, ἡ ἀρετὴ
ἡμῶν ἔσται μεγάλη, ἐὰν ἡ καρδία μας
ἐπὶ τῇ ἐγκασκήσει ταύτης ἐκραγῇ.
Ἦ πρόνοια, ὦ πρίγκηψ, σ' ἔθεσ' ὑψηλὰ
ἐξ ἑκατομμυρίων ὑψηλότερον
ἐτέρων ἀδελφῶν σου. Μεροληπτικῶς
ἔδωσεν εἰς τὸν εὐνοούμενον αὐτῆς
ὅ,τι ἐξ ἄλλων ἔλαθε, καὶ μύριοι
τὴν ἐρωτῶσιν: ἄρα ἤξιζεν αὐτὸς
ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρὸς του ἔτι ὢν
νὰ ζήξῃ πλέον πάντων τῶν θνητῶν ἡμῶν;
Θάρρει! καὶ σῶσον τοῦρανοῦ τὴν εὐνοϊαν.
Τοῦ κόσμου νὰ ἠγῆσαι, ἄξιος γενοῦ.
Καὶ ὅ,τι οὐδεὶς πώποτ' ἐθυσίασε,
θυσίασον.

ΚΑΡΟΛ. Καὶ τοῦτο ἔτι δύναμαι.
Νὰ σ' ἀποκτήσω ἔγω γίγαντος ἰσχύον,
Νὰ σ' ἀπώλεσω οὐδεμίαν.

ΒΑΣΙΑ. Κάρολε.
Εἶναι πικρία, πείσμα, ὁμολόγησον,
καὶ ὑπερηφανία, ὅ,τι τοὺς πόθους σου
πρὸς τὴν μητέρα τόσον ἔλκει ἐμμανῶς.
Ὁ ἔρως ἡ καρδία, ὅ,τι σὺ ἀδρῶς
θυσίαν μοὶ προσφέρεις, εἰς τὰ Κράτη σου
ἀνήκει, ἄπερ θέλεις διοικεῖ ποτε.
Ἰδέ! τὰ δικαιοδοτήματα ἀγαθὰ
τοῦ ὄρφανοῦ σου ἀσφατεῖς. Μέγιστον
ἔργον σου εἶν' ὁ ἔρως. Μέχρι σήμερον
πρὸς τὴν μητέρα σ' ἀπεπλάνει. Δὸς αὐτὸν
τῷ μέλλοντι λαῷ σου, δὸς κ' αἰσθάνηται
ἀντὶ τῶν σπαραγμῶν τῆς συνειδήσεως
τὴν ἠθονήν, Θεὸς νὰ ἦσαι. Πρωτὸς σου
ἔρως, ἡ Ἐλισσάβετ ἦτο. Δεύτερος
ἡ Ἰσπανία ἔστω. Μετὰ πόσης μου
χαρᾶς, καλέ μου Κάρολε, παραχωρῶ
αὐτὸν τῇ καλλιτέρᾳ ἐρωμένη σου!

ΚΑΡΟΛ. (ρίπτεται πρὸ τῶν ποδῶν τῆς ἐκ συγκινήσεως ἀπηυδηκῶς).
Πόσον μεγάλη εἶσαι, οὐρανια, ναί,
ναὶ πάντα, πάντα, ὅ,τι σὺ ἐπιθυμεῖς
νὰ πράξω θέλω!.. Ἔστω (ἐγειρεται)
Ἰσταμαι ἐδῶ

πρὸ τοῦ Παντοδυναμοῦ, σοὶ ὀρκίζομαι
καὶ σοὶ ὁμνῶ αἰώνιον... Οὐρανὸ
οὐχί! μόνον αἰώνιον σιγῆν... Ποτὲ
πλὴν αἰώνιον λήθην!

ΒΑΣΙΑ. Καὶ πῶς δύναμαι
νὰ ἀπαιτῶ ἐγὼ ἀπὸ τὸν Κάρολον
ὅ,τι νὰ πράξω ἢ ἰδία δὲν ποθῶ.

ΜΑΡΚ. (σπεύδων ἐκ τῆς δειροστοχίας)
Ὁ βασιλεὺς!

ΒΑΣΙΑ. Θεέ μου!
ΜΑΡΚ. Πρίγκηψ, φύγετε
ἀπὸ τὸ μέρος τοῦτο!

ΒΑΣΙΑ. Ἦ ὑπόνοια
αὐτοῦ εἶναι φρικώδης, σὲ παρατηρεῖ

ΚΑΡΟΛ. Θὰ μείνω.

ΒΑΣΙΑ. Καὶ τὸ θῦμα ποῖος ἔπειτα
θὰ γείνη;

ΚΑΡΟΛ. (σύρων τὸν Μαρκ. ἐκ τοῦ βραχίονος)
Φύγομεν μακρὰν, μακρὰν.
Ἐλθέ, Ροδρίγο. (πορεύεται καὶ ἐπιστρέφει ἔτι ἀπαξ).
Τίνα λάβω δύναμαι
μαζὺ μου;

ΒΑΣΙΑ. Τὴν φιλίαν τῆς μητρὸς ὑμῶν.

ΚΑΡΟΛ. Φιλίαν! Μήτηρ!

ΒΑΣΙΑ. Καὶ τὰ δάκρυα αὐτὰ
ἀπὸ τὰς Φλάνδρας.
(Δίδει αὐτῷ ἐπιστολὰς τινὰς. Ὁ Κάρολος καὶ ὁ Μαρκήσιος
ἀπέρχονται. Ἡ βασίλισσα ζητεῖ ἀνήσυχος τὰς κυρίας τῆς,
αἵτινες οὐδαμοῦ φαίνονται, εἶτα θέλουσα νὰ ἐξέλθῃ διὰ
τοῦ βάθους συναντᾷται μετὰ τοῦ βασιλέως).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. ΔΟΥΕ ΔΑΒΑΣ. ΚΟΜΗΣ ΔΕΡΜΑΣ.
ΔΟΜΙΝΙΚΟΣ. ΚΥΡΙΑΙ ΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΓΙΣΤΑΝΕΣ, οἵτινες θε-
ῶνται μακρόθεν.
(Βλέπει περὶ αὐτὸν ἐκπληκτικῶς καὶ σιγῇ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς).

ΒΑΣΙΑ. Πῶς; Κυρία, μόνη Σας;
Καὶ οὐδεμία παρ' ὑμῖν Κυρία σας;
Ἐκπλήσσομαι, ποῦ εἶναι αἱ Κυριαί σας;

ΒΑΣΙΑ. Σεπτέ μου σύζυγε...

ΒΑΣ. Πλὴν μόνη διατί;
(πρὸς τὴν ἀκολουθίαν).
Διὰ τὸ σφάλμα τοῦτο τὸ ἀσύγνωστον
αὐστηροτάτας δικας θὰ μοὶ δώσωσι.
Τίς εἶχε τὴν ὑπηρεσίαν σήμερον
παρὰ τῇ βασιλίᾳ;

ΒΑΣΙΑ. Μὴ ὀργίζεσθε,
ὦ σύζυγέ μου. Μόνος ἔνοχος εἰμι
ἐγώ. Κατὰ διαταγὴν μου ἔφυγε
ἡ Ἐβόλι.

Κατὰ διαταγὴν ὑμῶν;
ΒΑΣΙΑ. Ὅπως καλέσῃ τὴν θαλαμηπόλον μου,
διότι τὴν Ἰνφάντιδα ἐπόθησα.

ΒΑΣ. Καὶ διὰ τοῦτο ἀπασαν ἐστείλατε
τὴν συνοδείαν σας μακρὰν ὑμῶν. Ἀλλὰ
τοῦτο τὴν πρώτην μόνον δικαιολογεῖ
κυρίαν. Ἦ δεύτερα ποῦ εὐρίσκειτο;

ΜΟΝΑ. (ἦτις κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐπανελθοῦσα καὶ μετὰ τῶν λοι-
πῶν Κυριῶν ἀναμιγεῖσα, προχωρεῖ)
Μόνη, Μεγαλειότατε, αἰσθάνομαι
ἔνοχος ὅτι εἰμαι.

ΒΑΣ. Διαυτὸ λοιπὸν
σὰς δίδω δέκα ἔτη, ὅπως δι' αὐτὸ
μακρὰν τῆς πρωτεύουσας μεταμείεσθε.
(Ἦ μαρκησία δακρύουσα ὑποχωρεῖ. Γενικὴ σιγὴ. Πάντες οἱ
παρευρισκόμενοι ἐκπληκτικοὶ θεωροῦσι τὴν βασίλισσαν).

ΒΑΣΙΑ. Τίνα θρηνεῖτε, Μαρκησία; (πρὸς τὸν βασιλέα)
Ἐσφαλλον
ὦ σεβαστέ μοι σύζυγε; Τότε ἔπρεπε
τὸ στέμμα, ὅπερ καὶ ἐγὼ αὐτὴ
δὲν ἠγγίσα εἰσέτι, τὸ ἐλάχιστον
νὰ μ' ἀπαλλάξῃ ἐκ τοῦ ἐρυθθήματος.
Εἶναι θεσμὸς εἰς τὸ βασίλειον αὐτό,
ὅστις εἰς δίκην πέμπει κόρας μοναρχῶν;
Τὰς Ἰσπανίδας μόνον βία ἐφορᾷ;
Εἰς μάρτυς πλέον τὰς φρουρεῖ παρὰ
ἡ ἀρετῆ των; Κ' ἦδη, ἀναξ, σύγγνωτε.
Ποτὲ δὲν συνειθίζω, τοὺς μετὰ χαρᾶς
ὑπηρετήσαντάς με μετὰ δάκρυα
νὰ ἀπολύω. Μονδεκάρ!
(λαμβάνει τὸν ζωστήρα τῆς καὶ δίδει αὐτὸν τῇ Μονδεκάρ).
Τὸν ἀνακτα
παρόργισας, οὐχί ἐμέ, καὶ διαυτὸ
λάβε τὸ δῶρον τοῦτο ὡς ἐνθύμιον
τῆς χάριτός μου καὶ τῆς ὥρας μας αὐτῆς.
Φύγ' ἐκ τοῦ Κράτους τούτου! Μόνον ἔπταισας
ἐν Ἰσπανίᾳ, ἀλλ' εἰς τὴν Γαλλίαν μου.
Μετὰ χαρᾶς τοιαῦτα ἀπομάσσου δάκρυα.
Ἦ! νὰ τὴν ἐνθυμοῦμαι πρέπει πάντοτε;
(στηρίζεται ἐπὶ τῆς πρώτης Κυρίας τῆς τιμῆς καὶ καλύπτει
τὸ πρόσωπον).
Ἦ! ἄλλως, ἄλλως ἦτο ἐν Γαλλίᾳ μου!
ΒΑΣ. (Μετὰ τινος συγκινήσεως)
Τοῦ ἔρωτός μου ἔλεγγός τις δύναται
νὰ σὰς λυπήσῃ; νὰ σὰς θλίψῃ λέξις τις,
ἢν ἡ τρυφερωτάτη θλίψις ἐθεσε
ἐπὶ τοῦ χεῖλους μου; (στρέφεται πρὸς τοὺς μεγιστάνους).
Ἐναυθα ἴστανται
τοῦ στέμματός μου οἱ ὑποτελεῖς.
Τὰ βλέφαρά μου ἐπεσκίασέ ποτε
λοιπὸν ὁ ὕπνος, χωρὶς ν' ἀναλογισθῇ

πῶς τῶν λαῶν μου αἱ καρδίαι πάλλονται
εἰς τοῦρανοῦ μου τὰ σημεῖα τὰ ἀπώτατα;
Καὶ πρέπει ἄρα γε περιδεέστερος
διὰ τὸν θρόνον μου νὰ ἦμαι ἢ διὰ
τὴν σύζυγόν μου; Διὰ τοὺς ἐμούς λαούς
τὸ ξίφος μου μοὶ ἐγγυᾶται καὶ ὁ Δοῦξ. . . .
Τὸ ὄμμα τοῦτο πλὴν διὰ τὸν ἔρωτα
τῆς γυναικὸς μου.

ΒΑΣΙΛ. Ἐὰν σὰς προσέβαλον,
ὦ σύζυγέ μου. . . .

ΒΑΣ. Εἴμ' ὁ πλουσιώτατος
ἀνὴρ ἀπάσης τῆς βεβαπισμένης γῆς.
Ὁ Ἥλιος δὲν δύνει εἰς τὸ κράτος μου.
Πλὴν ταῦτα πάντα ἄλλος εἶχε πρὸ ἐμοῦ
καὶ μετ' ἐμὲ θὰ ἔχουν ἕτεροι πολλοί.
Τοῦτο εἶν' ἰδικόν μου. Ὅτι κέκτηται
ὁ βασιλεὺς ἀνήκει εἰς τὴν τύχην, πλὴν,
ἢ Ἐλισάβετ τῷ Φιλίππῳ. Εἰς αὐτὸ
εἰμὶ θνητὸς τὸ μέρος.

ΒΑΣΙΛ. Ἡ μεγαλειότης Σας
φοβεῖται;

ΒΑΣ. Πλὴν αἱ τρίχες μου αἱ πολιαί;
Ἄν ἐγὼ ἄπαξ νὰ φοβῶμαι ἤρχισα
ἐπαυσα νὰ φοβῶμαι. (πρὸς τοὺς Μεγιστᾶνας).

Τῆς ἐμῆς Αὐλῆς
μετρῶ τοὺς μεγιστᾶνας. Λεῖπει ἐξ αὐτῶν
ὁ πρῶτος. Ποῦ εὕρισκετ' ὁ δὸν Κάρολος;
Ποῦ εἶναι ὁ Ἰνφάντης; (οὐδεὶς ἀπαντᾷ) Τὸ μαιράκιον
Δὸν Κάρολος ἀρχίζει νὰ μοὶ γίνηται
ἐπίφοβος. Τὴν παρουσίαν πάντοτε
αὐτὸς ἐκφεύγει τὴν ἐμὴν, ἀφ' ἧς στιγμῆς
ἐπέστρεψ' ἐξ Ἀλκάλας. Εἰς τὰς φλέβας του
ρέει θερμὸν τὸ αἷμα, διατὶ ψυχρὸν
τὸ βλέμμα του νὰ ἦναι; Τόσον διατὶ
ἔχει μεμετρημένην τὴν διαγωγὴν;
Σὰς συνιστῶ νὰ ἦσθε ἀγρυπνοὶ

ΑΔΒΑΣ. Εἴμ' ἰ.
Ἐφ' ὅσον μία πάλλει εἰς τὰ στήθη μου
καρδία, νὰ ὑπνώττη ὁ Δὸν Φίλιππος
ἐν ἡσυχίᾳ δύναται. Ὡς Χερουθεῖμ
ἐμπρὸς τοῦ Παραδείσου, πρὸ τοῦ θρόνου σας
εἶν' ὁ Δοῦξ Ἀλβας.

ΔΕΡΜΑΣ. Ταπεινὴν ἀντίρρησην
τῷ σοφωτάτῳ τῶν ἀνάκτων δύναμαι
νὰ φέρω; λίαν τὴν Μεγαλειότητα
βαθείως εὐλαβοῦμαι τοῦ Μονάρχου μου
ἢ ὥστε τὸν υἱόν του τόσον ἀσθηρῶς
νὰ κρίνω καὶ ταχέως. Ἀπὸ τὸ θερμὸν
φοβοῦμαι τοῦ Καρόλου αἷμα, πλὴν οὐδὲν
ἐκ τῆς καρδίας του.

ΒΑΣ. Ἀκλεῖς πολὺ καλῶς,

Κόμη, καὶ ἴσως τὸν πατέρα συγκινεῖς·
Τοῦ ἀνακτος τὸ ἔρεισμα ἔσται ὁ Δοῦξ.
Ἄρκει. Καὶ εἰς Μαδρίτην σπεύσωμεν,
ἐνθα καλεῖ με τὸ βασιλικόν
ὑπουργημά μου. Ἦδη τῆς αἰρέσεως
ἐνέσκηψεν ἡ λέπρα ἐν τῷ Κράτει μου.
Ἡ ἀνταρσία ἐν ταῖς Φλάνδραις αὖξεται.
Ἐπείγει λίαν ὁ καιρὸς. Παράδειγμα
θέλει διδάξει τρομερὸν τοὺς σφάλλοντας.
Τὸν μέγαν ὄρκον, ὅν πάντες οἱ βασιλεῖς
τῆς Χριστιανοσύνης ἐπεκρότησαν,
αὐριον λύω. Τὸ ἱκρίωμα αὐτὸ
πρέπει νὰ ἦναι ἀνευ παραδείγματος,
καὶ ἐπισήμως πᾶσαν τὴν Αὐλὴν καλῶ.

(προσφέρει τὸν βραχίονα τῆ βασιλίσσης. Οἱ λοιποὶ ἔπονται).

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

Ο ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ κρατῶν ἐπιστολάς. ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΠΟΖΑΣ
ἔρχεται ἐξ ἀντιθέτων.

ΚΑΡΟΛ. Σωθήτωσαν αἱ Φλάνδραι. Ἀπεφάσισα.

Τὸ θέλει αὐτῆ. Τοῦτο μοὶ ἀρκεῖ.

ΜΑΡΚ. Στιγμὴν
δὲν πρέπει οὐδεμίαν ν' ἀπολέσωμεν.
Λέγουν ὅτι ὁ Ἀλβας τοποτηρητῆς
ἐκλήθη ἤδη.

ΚΑΡΟΛ. Αὐριον εὐθὺς ζητῶ
ἀκρόασιν παρὰ τῷ ἀνακτι αἰτῶν
τὴν ἐξουσίαν ταύτην δι' ἐμὲ. Αὐτὴ
εἶναι ἡ πρώτη μου σχεδὸν παράκλησις,
ἢν ἐξαίτουμαι παρ' αὐτοῦ. Ἀπὸ πολλοῦ
ὑπόπτως ἐν Μαδρίτην με παρατηρεῖ.
Εὐπρόσδεκτος λοιπὸν ἔσται ἡ πρόφασις
νὰ με ἀπομακρύνῃ. Καὶ . . . ἠμολογῶ,
Ῥοδρίγ', ἐλπίζω πλέον. Ἰσως δυνηθῶ
ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ κερδήσω καὶ
τὴν εὐνοίαν του πάλιν. Τὴν τῆς φύσεως
φωνὴν δὲν ἤκουσ' ἔτι. Δοκιμάσωμεν,
Ῥοδρίγε, τί ἐκείνη εἰς τὰ χεῖλη μου
θὰ κατορθώσῃ.

ΜΑΡΚ. Τώρα πάλιν εὕρηκα
τὸν Κάρολον μου. Τώρα πάλιν εἶσαι σὺ!

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

Οἱ ἀνωτέρω. ΚΟΜΗΣ ΔΕΡΜΑΣ.

ΔΕΡΜ. Τὴν Ἀραγῶνα πρὸ ὀλίγου ἤρπασεν
Ὁ θναξ. Ἐχὼ τὴν διαταγὴν . . .

ΚΑΡΟΛ. Καλῶς.
ὦ Κόμη, ἐπομαι τῷ ἀνακτι.

ΜΑΡΚ. (προσποιεῖται ὡς ἀπομακρυνθόμενος καὶ μετὰ τινος αὐλο-
τυπίας).

Ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης ἄλλο τι
δὲν ἔχει νὰ μ' ἐπιφορτίσῃ.

ΚΑΡΟΛ. Τίποτε
Ἰππότα. Εὐτυχίαν εὐχομαι Ὑμῖν
διὰ τὴν ἐν Μαδρίτην ἄφιξιν Ὑμῶν.
(πρὸς τὸν Δέρμαν, ὅστις ἔτι περιμένει).
Θὰ ἔλθω μετ' ὀλίγον (ὁ Δέρμας ἀπέχεται).

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. ΠΟΖΑΣ.

ΚΑΡΟΛ. Σὲ ἐννόησα.
Εὐχαριστῶ σοι. Πλὴν τὴν ὑποχρέωσιν
ταύτην ἡ παρουσία δικαιολογεῖ
τοῦ τρίτου μόνον. Μὴ δὲν εἴμεθα ἀδελφοί;
Ἡ κωμωδία τῶν ἐθιμοτυπιῶν
ἐκ τοῦ δεσμοῦ ἄς λείψῃ τῆς φιλίας μας.
Φαντάσθητι, οἱ δύο ὅτι ἐν χορῷ
ἐκ προσωποδοφῶν συνετύχουσαν
μὲνδύμα δούλου σὺ, κ' ἐγὼ πρὸς τέρψιν μου
πορφύραν περιβεβλημένος. Μέχρις οὐ
Ἀπόκρευο ὑπάρχουν, ἄς τιμῆσωμεν
τὸ ψεῦδος, εἰς τὰ πρόσωπα ἡμῶν πιστοὶ
μετὰ γελοίας ὅπως σοβαρότητος,
ὅπως τοῦ πλήθους μὴ διαταράζωμεν
τὴν μέθην. Πλὴν διὰ τῆς προσωπίδος του
σοὶ κάμει νεῦμα ὁ σὸς Κάρολος, σὺ δὲ
τὴν χεῖρά μου μοὶ θλίβεις διερχόμενος,
καὶ οὕτως ἐννοοῦμεθα.

ΜΑΡΚ. Θεοσπεπές
Τὸ ὄναρ εἶναι. Θέλει ὁμοῦ ἄραγε
οὐδέποτε πετάξῃ; Εἶν' ὁ Κάρολος
περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του τόσον βέβαιος
ὥστε τὰ θέλητρα τῆς Μεγαλειότητος
νὰ λακπατήσῃ; Ἐτι ὑπολείπεται
μεγάλη τις ἡμέρα ὀπισθεν, καθ' ἣν
τὸ φρόνημά σου τοῦτο τὸ ἠρωϊκόν,
—θὰ σοὶ τὸ ἐνθυμίσω—θέλει ὑποστῆ
φρικτὴν δοκιμασίαν. Ὁ Δὸν Φίλιππος
θὰ ἀποθάνῃ. Συνεπῶς ὁ Κάρολος
κληρονομεῖ τὸ μέγιστον βασιλείον
τῆς Χριστιανοσύνης. Ῥῆγμα ἄπειρον
χωρίζει τοῦτον ἀπὸ τῶν λοιπῶν θνητῶν.
Χεὸς δὲ εἶναι σήμερον ὁ ἔτι χθὲς
ἄνθρωπος μόνον. Οὐδεμίαν κέκτηται
ἀδυναμίαν πλέον. Τὰ καθήκοντα
σιγῶσι πλέον τῆς αἰωνιότητος.
Ἡ ἀνθρωπότης—εἰς τὸ οὖς του σήμερον
ἔτι μεγάλη λέξις—ἀγοράζεται

καὶ κάτωθεν ὑφέρπει τῶν εἰδώλων του.
Σὺν τῇ παθῆσει σβέννυται ὁ οἰκτὸς του.
Ἐν ἡδοναῖς ἡ ἀρετὴ του ἀπαυδᾷ.
Χρυσὸν διὰ τὰς ιδιοτροπίας του
τῷ πέμπ' ἢ Περουβία, ἢ Αὐλὴ αὐτοῦ
ὑποδαυλίζει δουλικῶς τὰ πάθη του.
Τρυφῶν ὑπνώττει ἐν τῷ οὐρανῷ αὐτῷ,
ὅν περίξ του πονήρας δούλοι ἐπλασαν.
Ἐπὶ μακρὸν καιρὸν, ὅπως τὸ ὄναρ του,
καὶ ἡ θεότης διαρκεῖ αὐτοῦ. Οὐαὶ
τῷ μακρομένῳ, ὅστις τὸν ἀφύπνιζεν
ἐκ συμπαθείας. Ὅμως τί θὰ ἐπραττεν
ὁ Ῥοδρίγος; Ἡ φιλία ἀληθῆς
ἔστι καὶ θαρραλέα. Ἡ δὲ ἀσθενὴς
Μεγαλειότης τὰς φρικτὰς ἀκτίνας τῆς
δὲν δύναται νὰ ἀτενίσῃ. Τοῦ ἀστοῦ
τὸ θάρρος σὺ δὲν θὰ ἠνείχισα, ἐγὼ
τοῦ ἡγεμόνος τὴν ὑπερηφάνειαν.

ΚΑΡΟΛ. Ὅσα φρικτῶδες τόσῳ εἶναι ἀληθῆς
ἢ περὶ μοναρχῶν εἰκῶν σου αὐτῆ, ὦ!
ναὶ, σὲ πιστεύω, μόνον πλὴν αἱ ἡδοναὶ
ἀνοίγουν εἰς τὸ πάθος τὴν καρδίαν των.
Εἰμὶ ἀγνὸς εἰσέτι, νέος εἰκόσι
τριῶν ἐτῶν. Ἐκείνο ὅπερ μύριοι
εἰς περιπτύξεις κραιπαλωδῆς σπαταλοῦν
βώμην καὶ πνεῦμα, ἐπεφύλαξα ἐγὼ
τῷ μέλλοντι μονάρχῃ. Τί ἡδύνατο
νὰ σ' ἀποσπάσῃ τῆς καρδίας μου ἐκτὸς
τῶν γυναικῶν;

ΜΑΡΚ. Ἐγὼ αὐτός. Νὰ σάγαπῶ
τόσον ἐνθέρμως ἡδυνάμην, Κάρολε,
ἐὰν νὰ σέφοβούμην ὄφειλον ἐγὼ;

ΚΑΡΟΛ. Τοῦτο δὲν θέλει πώποτε συμβῆ. Ἐμοῦ
ἔχεις ἀνάγκην; Ἐχεις πάθη ἄραγε
ἄτινα πρὸ τοῦ θρόνου ἐπαιτοῦν; Χρυσὸς
μήτοι σὲ θέλγει; Εἶσαι πλουσιώτερος
ὑπήκοος, ἢ ὅσον δὲν θὰ ἦμ' ἐγὼ
ἴσως ὡς ἀναξ. Ἄραγε διψᾷς τιμῶν;
Νέηλος ἔτι τὰς ὑπερηκόντισα,
—ἡρνήθης ταύτας—Ποῖος ἔσται ἡμῶν
τοῦ ἄλλου ὀφειλέτης; Ποῖος δανειστής;
Σιγᾷς; Πρὸ τῆς δοκιμασίας τρέμεις; Πῶς;
Δὲν εἶσαι πεπεισμένος περὶ σεαυτοῦ;

ΜΑΡΚ. Ἐστὼ λοιπόν. Ὑπέικω. Καὶ ἰδοὺ ἐδῶ
ἡ χεῖρ μου.

ΚΑΡΟΛ. Ὁ ἐμὸς λοιπόν;
ΜΑΡΚ. Διὰ παντός

καὶ ἐν τῇ μάλλον τολμηρᾷ τῆς λέξεως
συνεκδοχῇ.

ΚΑΡΟΛ. Ἐπίσης δὲ διάπυρος

τη Δημοσίε· Εκπαιδεύσει, ἀλλ' ἂν ἀρτᾶται αὐτῆς, ἀφήμι
ικετείαν πρὸς τὸν κύριον Goblet.

Ἄν λοιπὸν ἀρέσκη ἡμῖν, εἰς κλωθὸς διὰ τὸν βασιλέα τῶν
ζῶων. Ἐπέγει· ἵνα ἀναγνώσωσιν ἐπὶ προγράμματος τὴν γρα-
φὴν ταύτην, δημοφιλεῖ ἐφεξῆς:

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΛΛΟΥ

Μὴ τίθεσθε τοὺς δακτύλους
μεταξὺ τῶν κιγγλίδων.

Ἴσως ἦτο ἐπιτερές τοῖς παιδίοις ἵνα συνωθῶνται πρὸ αὐ-
τοῦ καὶ φωνακῶσιν: οὐ! οὐ! ἂν αἱ κιγγλίδες εἶνε στερεαί,
καὶ ἠδύναντο οὕτω ἵνα πλωσῶσι μελωδίνους σταυρούς τοῦ
Τάγματος τῆς Τιμῆς ἐπὶ τοῦ ἄκρου βάρθου καὶ δι' αὐτῆς, ἐὰν
ἐπιτρέπετο, ἐρεθίζοντα τὸ θηρίον ἵνα ἀκούσῃ τὴν φωνὴν αὐ-
τοῦ καὶ ἰδῶσιν αὐτὸ σκιρτῶν.

Τῇ τετάρτῃ ὥρᾳ (ὥρᾳ τῆς φώκης), εἶδει ἵνα προσφέρωσιν
αὐτῷ ἄψινθον, καὶ τῇ κυριακῇ ἵνα ἀσκῆσωσιν ὡς στρατιώτην
καὶ τὴν προσποίησιν τοῦ φρονέου.

Οὐχὶ βεβαίως! οὐδόλως δύσκολον ἵνα εἴρη τις ἐν ταῖς ἡ-
μέραις αὐταῖς τοῦ ψύχους, τοῦ πόνου, τῆς πείνης, τὸν διατε-
θειμένον τόπον ἵνα παρουσιάσῃ τὸ τρομερὸν Εἶδος.

Ἄλλὰ τὸ λίαν δυσχερές, ποῖος ἔσται ὁ φύλαξ;

ΑΡΙΟΛ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΕΣΧΗ

Ὅτι ἐν τῷ παρ' ἡμῖν κόσμῳ τῶν γραμμάτων αἱ σοβαραὶ
σπουδαὶ ἤκιστα θεραπεύονται, ἐν ᾧ ἀδιάπαιστος προάγεται
ἡ παραγωγή τῶν ἐλαφρῶν ἔργων, τῶν καταπλημμυρούμενων
τοῦ παρ' ἡμῖν βιβλιολογικῶς καταλόγου, οὐδὲ διαψεύδε-
ται οὐδ' ἀμφισβητεῖται. Ἡ ραθυμία εἶνε ὁ κατ' ἐξοχὴν χαρα-
κτὴρ τῆς ἡμετέρας φυλῆς, ὑπὸ δὲ τὸν ἀττικὸν ἥλιον ἠδονι-
κώτερον ἀνακορδύλλεται τις καὶ χασμάται ἢ μελετᾷ καὶ κύ-
πτει ἐπὶ τὰ βιβλία. Τὸ *dolce far niente* κρατεῖ πανταχοῦ
παρ' ἡμῖν. Ἐκ τούτου τὰ μὲν σοβαρὰ βιβλία καὶ σπάνια
εἰσι καὶ σπανίως εὐρίσκουσι τοὺς ἀναγνώστας, τὰ δ' ἐλαφρὰ,
ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, φέρουσι τὸν τύπον μαθητικῶν δοκιμῶ-
ων, τύπον ἐλέγχοντα καὶ τὴν περὶ τὰ στοιχειώδη ἀμαθίαν καὶ
τὸ ἀκατάριστον τῶν γραφόντων. Τὴν φιλολογικὴν ταύτην

ραθυμίαν ἐπισχέει παρ' ἡμῖν καὶ ἡ ἐπεικὴς κριτικὴ τῶν *φι-
λικῶν κύκλων*, ἡ προάγουσα τὴν ἐπιπολαιότητα καὶ διανέ-
μουσα τοῖς ἐταίροις τοὺς τίτλους τῆς μεγαλοφυΐας. Ἐν τοῖς
κύκλοις δὲ τούτοις δημιουργοῦνται οἱ σοφοὶ καὶ οἱ λόγοι.

Nut n' anra de l' esprit hors nous et nos amis (1)
εἶνε τὸ κρατοῦν ἐν αὐτοῖς ἀξίωμα.

Αἱ κλασσικαὶ σπουδαί, ἡ μελέτη τῶν ξένων γραμματειῶν,
αἱ ἱστορικαὶ γνώσεις καὶ ἡ παρακολούθησι τῶν καθ' ἐκάστην
προαγομένων φυσικῶν ἐπιστημῶν, δι' ὧν πάντων ὁ νοῦς ἐξά-
κρίζει τὴν ἀληθῆ ἀτμόσφαιραν τῶν γραμμάτων, ἀφίενται
ταῖς ξηραῖς κεφαλαῖς τῶν διδασκάλων καὶ τῇ μηχανικῇ αὐ-
τῶν καὶ ἀκαρπώτῳ διδασκαλίᾳ. Οἱ λόγοι, οἱ ἄνδρες τῶν
γραμμάτων, κατὰ τὴν γαλλικὴν ἔκφρασιν, οἱ περισσαινόντες
τὰ δημοσιολογικὰ γραφεῖα καὶ ἀναφαινόμενοι ἐν ταῖς στή-
λαις τῶν περιοδικῶν, κατ' οὐδένα τρόπον ἐνοσοῦσι τὴν θυσίαν
τῆς παραγωγῆς εἰς τὴν μελέτην. Καὶ πῶς οὐ; Ὁ θάνατος
δύναται νὰ καταφθάσῃ αὐτοὺς ἐν τῷ σταδίῳ τῶν σπουδῶν,
τὸ δὲ ὄνομα αὐτῶν νὰ στερηθῇ τῆς δόξης καὶ ἡ μνηστία τοῦ
περιφωτοῦ τῆς ἀθανασίας, τὸ δὲ χεῖριστον, κρούοντες τὰς πύ-
λας τοῦ Παραδείσου, δύναται νὰ κούσῃ παρὰ τοῦ ἀγαθοῦ
θυρωροῦ, ὅτι ἡ πτωχὴ ἐκείνη ψυχὴ, κατὰ τὴν πλήρη γαλ-
λικὴν εἰρωνείαν καὶ Βυρωνεῖου *humour*, Μούσαν τοῦ Heine
*Il est vrai que j'ai reçu les ordres les plus sévères
contre ceux qui pendant leur vie, se sont occupés de
philosophie. Je dois les chasser d'ici ignominieusement
à coups de fouet. Hola! vite qu'on parte d'ici!*

Ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ τῆς παρ' ἡμῖν διανοητικῆς ἐρ-
γασίας ἡ ἐμφάνεια ἔργων ἐλεγχόντων εἰλικρινεστέρην καὶ ἀ-
θορυβωτέραν μελέτην, ἀνθρωπινωτέραν καὶ μᾶλλον λελογι-
σμένην φιλολογικὴν πορείαν καὶ σαφεστέρην ἰδανικοῦ διψᾶν,
παρηγορεῖ τοὺς ὀλίγους ἐκείνους ἄνδρας, τοῖς ὁποίοις ἀπέβη
προσκορῆς πλεον ἡ κομψὴ περὶ ἡμᾶς ἀμαθία ἢ ὁσημέραι αὐ-
θαδέστερον βίζουμένη ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἔθνεϊ καὶ ἦτις, ἂν δὲν
ἀνασπᾶται αὐτόπρεμος περικερματίζεται πῶς ὑπὸ τῆς ἀλη-
θοῦς φιλολογικῆς ἐργασίας. Εἰς τὴν τάξιν τῶν ἔργων τούτων
ὀφείλομεν νὰ κατατάξωμεν τὰς δύο φιλολογικὰς διατριβάς,
τοῦ ἄρτι ἐκ τῆς σοφῆς Γερμανίας καταλήθοντος εἰς τὴν πα-
τριδα διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας κ. Ἄντ. Κουτσοβέλη, καὶ
τὰ ἔργα ταῦτα προήγαγον ἡμᾶς εἰς τὴν λέσχην ἡμῶν ταύ-
την περὶ τὴν παρ' ἡμῖν φιλολογίαν καὶ τὸ θέμα, περὶ ὃ διέ-
τριψεν ὁ εὐμαθὴς φίλος.

Ἡ πρώτη τῶν διατριβῶν τοῦ κ. Κουτσοβέλη (2) πραγμα-
τεύεται τὴν γένεσιν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς Πολιτείας κατὰ
Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλη καὶ ἡ δευτέρα (3) διατριβὴ περὶ
τὴν μελέτην τῆς κατὰ Πλάτωνα Πολιτείας.

1) Molière: Les Femmes Savantes. Act. III, sc. II.

2) Περὶ γένεσως καὶ σκοποῦ τῆς Πολιτείας κατὰ Πλάτωνα καὶ Ἀρι-
στοτέλη, ὑπὸ Α. Κουτσοβέλη κτλ. Ἐν Λειψίᾳ.

3) Περὶ τῆς Πολιτείας τοῦ Πλάτωνος ὑπὸ Α. Κουτσοβέλη κτλ.

Ἴσως ἤθελε προβάλλῃ τις ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν καινολόγων
ὅτι τὰ φιλοσοφικὰ ταῦτα ζητήματα ἀπέβησαν ἑωλεὰ ἤδη καὶ
ὅτι φορτικὴ ἀποβαίνει ἡ περὶ ταῦτα διατριβὴ σήμερον. Τοῦτ'
αὐτὸ ἠθέλομεν προβάλλῃ ἡμεῖς εἰς ἔπαινον τοῦ συγγραφέως.
Ἐν τῇ σπουδῇ τῶν ἀρχαίων ἀριστουργημάτων κατὰ τὸν πα-
ρόντα μάλιστα αἰῶνα ἠνεφύχθησαν νέαι ὕδοι ἐρμηνευτικαὶ
καὶ ὁ νοῦς τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων ἐν ταῖς νέαις ἐρμηνείαις
φαεινότερον καὶ μεγαλοπρεπέτερον ἐξέλαμψε. Παρ' ἡμῖν δὲ
μάλιστα ἡ ἡμιμαθία καὶ τὸ καινὸσπουδον, ἐν χώρᾳ, παρ' ἡ
καὶ τοῦ ἐπιστητοῦ ἢ γνῶσις ὑστερεῖ μεγάλως, πρέπει νὰ κα-
ταπολεμηθῇ διὰ τῶν κλασσικῶν μελετῶν, αἵτινες σήμερον
πανταχοῦ τίθενται ὡς βάσεις πάσης ἐπιστημονικῆς ἀνα-
πτυξέως.

Ὁ Πλάτων, ὁ μέγας νοῦς, ἐν τῷ ὁποίῳ παρακατετίθη καὶ
ἐξεπύχθη εἰς φιλοσοφικὸν σύστημα ἡ ἠθικολογικὴ διδασκα-
λία τοῦ Σωκράτους, καὶ ὁ Ἀριστοτέλης εἰσὶν οἱ πρῶτοι φιλο-
σοφῆσαντες ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς γένεσως καὶ τοῦ σκοποῦ
τῆς Πολιτείας. Ἐναντίας χωρήσαντες τριβῶσι οἱ μεγάλοι τῆς
ἀρχαιοφύτου νοῦι συνητηθήσαν ὅμως ἐν τῷ φιλοσοφικῷ αὐ-
τῶν δρόμῳ καὶ ἐφήψαντο ἐν πολλοῖς ἀλλήλων. Ὁ πρῶτος
συνέλαβε τὸ ἰδανικὸν τῆς Πολιτείας ἐν νοητῷ κόσμῳ καὶ κα-
τέβη ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὰ πράγματα, ὁ δεύτερος ἀπὸ τῆς με-
λέτης τῶν πραγμάτων ἀνῆλθε πρὸς τὸ ἰδανικὸν τῆς Πολι-
τείας. Ἄλλ' ἀμφότεροι ὑποκειμενὸν μελέτης ἔσχον τὸν ἄν-
θρωπον, ὁ μὲν φυσιολογικώτερον ἀναπορευθεὶς ἀπ' αὐτοῦ πρὸς
τὴν ἰδέαν τῆς Πολιτείας, ὁ δὲ καταπορευθεὶς ἀπ' αὐτῆς πρὸς
ἐκεῖνον. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος τὴν γένεσιν τῆς Πολιτείας φυσι-
ολογικώτερον ἠρμηνεύσαν ἀπὸ τῆς χρείας, ὁ δὲ δεύτερος, καί-
περ φυσιολογικὰς ὑποθεῖς βάσεις, ἀπιθανωτέραν παρέσχε καὶ
ἐζητημένην ἐξήγησεν, τὴν ἀπὸ τῆς πολιτικῆς δὴλα δὴ φύ-
σεως τοῦ ἀνθρώπου. Διότι *οὐκ αὐτάρκης ἀλλὰ πολλῶν ἐν-
δεής ὁ ἄνθρωπος* συνῆλθε καὶ ἀπετίλεσε μετὰ τῶν ὁμοίων
τὰς πόλεις καὶ τὴν πολιτείαν εἶπεν ὁ εἰς — *φύσει πολιτικὸν
ὁ ἄνθρωπος*, ἐκφανεῖ ὁ ἕτερος ἐρμηνεύων ἀποκρυπτοτέραν τινα
φυσιολογικὴν τάσιν τοῦ ἀνθρώπου. Κατὰ συνθήκην δὴλα δὴ
καὶ ἀπὸ τῆς χρείας τελεσθεῖσαν παραδέχεται ὁ Πλάτων τὴν
Πολιτείαν, φύσει δὲ προωρισμένην καὶ ἐννοητέραν ἐν τῇ φύσει
τοῦ ἀνθρώπου παραδέχεται τὴν ἰδέαν αὐτῆς ὁ Ἀριστοτέλης.
Ἡ νεωτέρη βεβαίως ὑγιὴς φιλοσοφία, ἡ στηριζομένη ἐπὶ τῆς
φυσιολογικῆς μελέτης τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀπορρίψασα πᾶσαν
a priori φιλοσοφικὴν μέθοδον καὶ ἀπὸ τοῦ πειράματος ἀνερ-
χόμενη πρὸς τὴν θεωρίαν ἀποκλίνει μᾶλλον πρὸς τὴν πλα-
τωνικὴν ἐρμηνείαν περὶ τὰ εἰς τὴν γένεσιν τῆς Πολιτείας
ἀφορῶντα, καίτοι ἀπορρίπτει καθ' ὅλου ὡς φιλοσοφικὸν πλά-
σμα τὸ Πολιτικὸν δημιουργημὰ τοῦ Πλάτωνος. Ὡς πρὸς
τὴν γένεσιν ὅμως ἱκανοὶ φιλόσοφοι, ὁ Hobbes, ὁ Spinoza, ὁ
Grotius καὶ ὁ Kant προσεγγίζουσι διὰ τῶν θεωριῶν αὐτῶν
πρὸς τὴν Πλατωνικὴν μᾶλλον ἢ τὴν τοῦ Ἀριστοτέλους ἐρ-
μηνείαν.

Τὴν Πολιτείαν ἐν τούτοις τοῦ Πλάτωνος καὶ ἐν ὄλῳ ὡς

ὑποστατὴν δὲν ἐπαύσαντο θαυμάζοντες μεγάλοι φιλόσοφοι (4)
καὶ ἱκανοὶ ἐμμύθησαν αὐτὴν. Κατὰ μίμησιν, ἐπὶ παραδείγ-
ματι, ταύτης ἐγγράφη ἡ Civitas Dei τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου. Οἱ
Ἰησοῦται Bellarmini καὶ Marianna καὶ οἱ Ἄγγλοι Hob-
bes καὶ Locke, ἐμμύθησαν ὡσαύτως τὸν Πλάτωνα παρα-
δεχόμενοι μάλιστα προκοινωνικὴν κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου.
Ἄλλὰ καὶ ὁ πολὺς Μούρ (Οὐτοπία) καὶ ὁ Καμπανέλλας
(Ἡλιοπούλις) καὶ ὁ Βάκων (Νέα Ἀτλαντίς) τί ἕλλο ἢ ἐστοι-
χῆσαν τοῖς ἔχουσιν τοῦ Πλάτωνος. Καὶ ἂν μὲν πάντες οὗτοι
ἐμμύθησαν, ἀλλὰ ὁ Rousseau ὑπερεπαλάγγισε βεβαίως ἐ-
κείνον δημιουργήσας ὡς φιλοσοφικὸν ἰδεώδες τὴν ἀγρίαν καὶ
ἀρχέγονον κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου, l'homme sauvage (2)
καὶ ἐνθουσιώδως ἀποθαυμάζων ἐν τῷ Emile πολλὰ μέρη τῆς
Πολιτείας τοῦ Πλάτωνος.

Βεβαίως δὲν εἶνε τοῦ παρόντος νὰ ἐπεισέλθωμεν εἰς τὴν
συγκριτικὴν μελέτην τῶν θεσμῶν καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς Πολι-
τείας κατὰ Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλην, τοὺς φιλοσόφους τού-
τους, ἐφ' ὧν τότε διάφορος ἐξεφάνη ἡ ἐπίδρασις τῆς ἐποχῆς
των, ἀλλ' οὐδ' εἰς τὴν ἐκτενεστέρην ἀνάλησιν καὶ μελέτην
ἐπὶ τῆς Πολιτείας τοῦ πρώτου, περὶ ἢ ἱκανῶς διατρίβει ὁ κ.
Κουτσοβέλης ἐν τοῖς βιβλίοις αὐτοῦ. Μετὰ τὴν σύντομον δ-
μῶς καὶ ἀπὸ τοῦ προχείρου λέσχην ἡμῶν ἐπὶ τῆς γένεσως
τῆς Πολιτείας, ἀναγκαῖον κρίνομεν νὰ ἐπιπρωμέν τινα ἐπὶ
τῶν κατὰ μέρος τῶν ὑπ' ὄψει ἡμῶν διατριβῶν, ὧν ἡ ἀθύρσις
ἐμφάνεια καὶ ἡ ἀξία ἐκίνησε τὴν ἡμετέραν ἐκτίμησιν. Ὁ κ.
Κουτσοβέλης τυγχάνει ἐγκρατέστατος κλασσικῆς παιδείας,
τὸ δὲ ὕψος αὐτοῦ, καίτοι συνεπτυγμένον καὶ Ἑλληνικὸν τὴν
ὑφῆν, ἀποβαίνει σαφέστατον, ἡ δὲ ἀντίληψις καὶ κατὰ τάξιν
τῶν ζητημάτων, ἐπιστημονικώτατη, πολλὴν ἐλέγχουσα δια-
τριβὴν τοῦ κ. Κουτσοβέλη τῇ ἐκδοθείσῃ ἐν Λειψίᾳ ἠδύνατο
νὰ κραισθεῖ τὸ που ἀνώμαλον τῆς γλώσσης διὰ τὸν ἀπότο-
μον προσεγγισμὸν πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἀλλ' ἐὰν ἀναλογισθῇ
τις ὅτι ὑπεβάλλετο εἰς Γερμανοὺς καθηγητὰς, ἡκιστα ἐντρι-
βεῖς περὶ τὸ νεώτερον Ἑλληνικὸν ἰδιῶμα, θέλει δικαιολογήτη
τὸν συγγραφέα.

Ἡμεῖς χαίρομεν ἐν τούτοις τυγχάνοντες ἀφορμῆς νὰ εὐχη-
θῶμεν καὶ πάλιν τὴν παρ' ἡμῖν ἐμφυτεῖαν τῶν σοβαρῶν με-
λετῶν, διότι καιρὸς ἤδη νὰ κατανοηθῇ ὅτι τὰ κενόσπουδα
φιλολογικὰ βατταρίσματα λίαν ἀμαρὰ εἰσι πρὸς δόξαν. Οὕτω
δὲ καὶ μόνον ταχύρρωστοι ἐπὶ τὰ σπουδαῖα βαίνοντες ἐλπῖς
νὰ προκαλέσωμεν τὸν σεβασμὸν τῶν ξένων ἐπὶ τὴν εἰς τὰ μι-
κρὰ ἐκκυσθεῖσαν γραμματείαν ἡμῶν ἐπέται τῶν ὑποδειγμά-
των τῶν περὶ ἡμᾶς σοφῶν ἔθνῶν, ἀποκτώμενοι οὐχὶ ἐφήμερον
εὐφημίαν, ἀλλὰ δόξαν δικαίαν καὶ παραμόνιμον. Οἱ συντιθέ-

(1) Ἐν ἐκτάσει τὸ θέμα τοῦτο ἀπαντᾷ ἐν τῷ Φυσικῷ Δικαίῳ τοῦ σο-
φοῦ φίλου καὶ καθηγητοῦ κ. Ν. Καζάτση.

(2) J. J. Rousseau. Discours sur l'origine de l'inegalité par-
mi les hommes.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ Γ. ΤΟΜΟΥ

Πρόλογος σελ. 385. 'Επίλογος 561.

Φιλοσοφία, Φιλολογία, Καλλιτεχνία.

Σημειώσεις ἐκ Γερμανίας. Ἡ ἐπέτειος τοῦ Σεδάν καὶ τὰ ιδεώδη τοῦ ἐν Γερμανίᾳ κοινωνισμοῦ σελ. 385—389, 401—405, 417—420, 438—442, 452—454. Ἡ Χριστιανὴ γυνὴ καὶ ἡ Χριστιανικὴ ἐξουσία σελ. 389—391, 405—407. Γλωσσικαὶ παρακρούσεις σελ. 394. Ἡ ἰδέα τοῦ δικαίου ἐν τῇ πολιτείᾳ τοῦ Πλάτωνος σελ. 465—469, 481—485. Αἱ μεταβολαὶ τοῦ σύμπαντος σελ. 500—503. Ἐπιστολὴ Σάρα Βερνάρ σελ. 503—504. Διαγωνίσματα Ἀπόλλωνος σελ. 506. Ἡ ἀχαριστία τοῦ ἄνθρωπου σελ. 510. Αἱ ἐπιστολαὶ σελ. 517—520, 540—543, 554—556. Ἡ ἀθανασία τῆς ψυχῆς σελ. 545—548.

Θρησκευτικαὶ καὶ Ἐπιστημονικαὶ μελέται.

Ὁ ἀπὸ Κανᾶ λίθος σελ. 407—414. Ἀνακάλυψις τῆς Πυθώμ ἀρχαίας πόλεως ἐν Αἰγύπτῳ σελ. 420—422. Φιλοσοφικὴ Λέσχη σελ. 570.

Διηγήματα.

Ἐκ τῶν τοῦ Ἐδμόνδου Ἀβού Παρισινῶν γάμων. Ὁ Θεῖος καὶ ὁ Ἀνεψιὸς σελ. 398—400, 416, 428, 430, 445—448, 461—463. Ἐκ τῶν συναντήσεων σελ. 490—492, 507—510, 525—527, 556—559. Ὁ Πρῶτός μου πάσχω σελ. 521—523 Ὁ Τυφλὸς σελ. 572.

Ἐπιστημονικὰ καὶ Ζωολογικά.

Ὁ Κουμπερλάνδ ἀποκαλυπτόμενος σελ. 471—475. Ἡ δι' ἀερίφωτος δηλητηρίασις σελ. 479. Ὁ Παστέρ καὶ ἡ ἐπιτυχία τῶν ἐπὶ τῆς λύσεως πειραμάτων σελ. 487—488. Συμβουλή σελ. 493. Ὁ κύκνος σελ. 497—498. Συμβουλή σελ. 527. Ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ Ζωολογικῷ κήπῳ σελ. 568—569.

Ἀρχαιολογικά.

Περὶ τῆς ἐν τῇ Λακωνικῇ ἀρχαίας πόλεως «Γερηνίας» καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀρχαίων ἐπιγραφῶν σελ. 455—458, 469—471, 485—487, 499—500, 515—517. Περὶ Ἐνσφραγίστων ἐν Ῥώμῃ πλίνθων σελ. 553—554.

Ἱστορικὰ ἐπεισόδια καὶ ἐλαφραὶ διατριβαί.

Στρατηγήματα Γυναικὸς σελ. 423—426. Ἀνέκδοτον σελ. 448. Οἱ δίδυμοι σελ. 458—461, 475—477. Ἐπεισόδιον Ἐγκερ σελ. 478. Ἐντυπώσεις ἐξόχων ἀνδρῶν σελ. 493. Ὁ Ἀλαβάστρινος δοῦς σελ. 494—495. Ὁ μανδύας τοῦ Τσάρου σελ. 511.

Μελέται βιογραφικαί.

Θεόδωρου Ἀφεντούλη σελ. 391—392. Κάρολος Γκουνὸς 422—423. Διονύσιος Ταγιεπιέρης σελ. 444—445. Λουδοβίκος Ἀλεβύ σελ. 471. Ἡ Ἰωάννα Γρέυ σελ. 489—490.

Τοπογραφίαι καὶ περιηγήσεις.

Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Χίον σελ. 394—395, 414—415, 426—428. Ταξίδιον εἰς τὸ Βόρειον Ἀκρωτήριον τῆς Νορβηγίας σελ. 433—438.

Ἥθη καὶ Ἔθιμα.

Οἱ γάμοι παρ' Ὀθωμανοῖς σελ. 513—515.

Βιβλιογραφία.

Περὶ τῆς τετάρτης ἐκδόσεως τῆς Ἑλλην. Γραμματολογίας τοῦ Ὀδορφείδου Μυλλέρου σελ. 442—444. Ἡ Ἑλλάς ὑπὸ Ἰ. Φάλκε σελ. 477—478. Ποικίλη Στοὰ σελ. 525. Σοφοκλέους Ἀντιγόνη σελ. 535—536.

Στατιστικά.

Στρατιωτικαὶ δυνάμεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν σελ. 395—398. Ἡ θνησιμότης παρὰ τοῖς ἰατροῖς σελ. 559.

Δράματα.

Σχιλλέρου Δὸν Κάρολος. Ἡ πρώτη πράξις σελ. 529—535, 548—551, 562—568.

Ποιήσεις.

Τῷ πολυφιλήτῳ φίλῳ Κρ Δ. Κ. Σ. Εἰς τὸ λεύκωμα τῆς Φανῆς μου. Ἡ Σιωπὴ μου. Στιγμαί. σελ. 400. Σ' τῆς Ἑλληνοπούλας σελ. 416. Εὐθύμει. Χωρισμός. Ἐρωτήσεις ἄνευ ἀπαντήσεων. Ἡ ξενιτεία. Στιγμαί σελ. 431—432. Σ' τὰ γιαλιὰ τῆς. Τῇ Μ. Ε. Ἐπεισόδιον σελ. 448. Βαρεῖτέ τους. Ἄσματιον. Παράπονο. Εἰς τὸ Λεύκωμά τῆς. Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς Τ. Δρακούλη σελ. 563—564. Εἰς τὸν Ναύαρχον Μ. Κ. Κανάρη. Εἰς μικρὸν ψαρρᾶν. Εἰς τὴν 1 Νοεμβρίου τοῦ 1885. Πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον. Τάχα γιατί σελ. 480. Ἡ Εἰκὼν τῆς. Ὁ Ἐρημίτης. Ἀπόσπασμα σελ. 496. Κ. Φ. Σκόκφ. Λατρεία. Τῷ φίλῳ μοι σελ. 512. Τῇ δεσποινίδι Α. Σμιθ σελ. 513. Σ' τὴν ἀγάπῃ μου. Ἡ Νεράνηδες. Ἡ Βαρκοῦλα. Στιγμαί. Εἰς τὴν πατρίδα μου σελ. 527—528. Τῇ δεσποσύνῃ Κ. Ἀπελπισία. Ἀλληγορία σελ. 544. Ἡθελα. Στιγμαί. Ἐκ τῶν τοῦ Σέλεϊ πρὸς τὸν υἱὸν του Γουλιέλμον. Ἡ παραγγελία μου σελ. 560. Ἀράχνη καὶ μύγα. Τῷ φίλῳ μοι Δ. Κ. Σ. Ἐπίλογος σελ. 575.

Σύμμικτα.

Ποικίλα σελ. 398, 415—416, 431—463. Στιγμαί σελ. 488. Ποικίλα σελ. 493—494, 511. Ὁ Νέος στρατιώτης σελ. 524. Σύμμικτα σελ. 543—544.

Εἰκόνες καὶ Πίνακες

Θεόδωρος Ἀφεντούλης 393. Ὁ Ἀπὸ Κανᾶ λίθος 410. Βίπτωρ Οὐγκώ σελ. 408. Κάρολος Γκουνὸς σελ. 425. Λουδοβίκος Παστέρ σελ. 441. Βουστροφικὴ Ἐπιγραφή σελ. 455. Λουδοβίκος Ἀλεβύ 472. Ἰωάννα Γρέυ σελ. 489. Σάρα Βερνάρ σελ. 505. Ἀλέξανδρος Δουμάς σελ. 520. Ἀλφόνσος Βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας σελ. 552.

ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Σελ. 565, στήλ. β'. στίχ. 51

Ἀντὶ ἀναλογισθῆ, ἀναγν. ἀναλογισθῶ

Σελ. 568, στήλ. α'. στίχ. 17

Ἀντὶ Καὶ ἤδη κτλ. ἀναγν. ΚΑΡΟΛ. Καὶ ἤδη κτλ.